

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—.
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Največja ovira razorožitve.

Nemčija je v velikih gospodarskih in finančnih težavah. Trgovinska bilanca je od novega leta pasivna. Izvoz pada vedno bolj, uvoz zlasti surovin raste. Posledica je, da je v Nemčiji vedno večje pomanjkanje deviz, s katerimi bi se plačal uvoz in tudi nemški dolgovi v inozemstvu. Kritje za nemško marko izginja kot sneg pod vplivom pomladanskega solnca. V mesecu marcu je to kritje jadrno padalo ter znaša v aprilu nekaj nad 6%. Tako je marka stvarno razvrednotena, njen visoki kurs se vzdržuje samo umetno. Spričo tega je predsednik nemške državne banke dr. Schacht glede na zunanje dolgove Nemčije izjavil: »V sedanjih razmerah se mi zdi odložitev plačevanja teh dolgov neizogibna.«

Nemčija je torej na koncu svojih finančnih moči. Kljub temu se oborožuje v rastoči meri od meseca do meseca. Po uradnih izkazih so znašali izdatki za pomorsko oboroževanje leta 1933 198 milijonov mark, za leto 1934 pa je predvidenih 233 milijonov, zvišanje znaša 45 milijonov. Za vojsko je Nemčija izdala 1933. leta 472 milijonov mark, leta 1934 pa namerava izdati 647 milijonov; zvišanje znaša 175 milijonov. Za letalstvo je bilo lani namenjenih 78, za sedanje proračunsko leto pa 210 milijonov, zvišanje znaša 132 milijonov.

Nemčija je torej tekom časa svoje izdatke za oboroževanje potrojila. Proračunsko povišanje nemških kreditov v oboroževalne svrhe znaša nad 350 milijonov mark. Poleg tega je v proračunu določenih še posebej 250 milijonov mark za hitlerjevske napadalne oddelke. Tako znaša dejansko povišanje nemškega vojnega proračuna preko pol milijarde mark, kar predstavlja trikratno prekoračenje dosedanjih vojnih kreditov Nemčije. Nemška država izda za svojo oboroženo silo dejansko nič manj, marveč vprav toliko ko — Francija. Odločilni nemški činitelji so vprav te dni izjavili, da Nemčija ne more plačati zunanjih dolgov. Na drugi strani pa izda dvakrat več za dobavo surovin za svojo oboroževalno industrijo.

Vsa ta značilna dejstva, ki pomenjajo kršitev versajske mirovne pogodbe, je angleška vlada navedla v posebni spomenici, ki jo je 9. aprila izročila nemški vladi v Berlinu. Ta spomenica je vzbudila veliko pozornost v političnem svetu, zlasti še v Ženevi, kjer se je naslednji dan sestalo pred-

sedstvo razorožitvene konference. S tem je kakor s prstom pokazano na glavnega krivca, ki ovira povoljno rešitev razorožitvenega vprašanja. S tem se je tudi tista mora, ki je ležala nad razorožitveno konferenco ter onemogočala vsak njen uspeh, vsaj nekoliko zmanjšala in olajšala.

Nemčija mora ustaviti vsako nadaljnje oboroževanje ter se mora kakor vse druge države podrediti mednarodni javni kontroli svoje oborožene sile, pri čemer se morajo javnemu nadzorstvu podvreči tudi vse zasebne, napadalnim in vojnim svrham namenjene organizacije. Dokler ne bo to načelo obveljalo ter se tudi dejansko izvrševalo, ne morejo druge države začeti niti z delno razorožitvijo. Do zob oborožena Nemčija je največja ogroževalka miru: tako je bilo leta 1914, tako in še bolj to velja po svetovni vojni. Oborožena Nemčija ogrožuje var-

nost Francije, Poljske, Čehoslovaške, Rusije in tudi drugih držav, med njimi tudi Italije.

Italijanski fašizem sicer nekoliko podpira politiko Nemčije v vprašanju razorožitve, kakor da bi se za svojo državo ničesar ne bal od Nemčije. V resnici pa se ne čuti nič manj ogroženega kot Francija, kar dokazuje rastoče oboroževanje Italije in njeno stališče v vprašanju varnostnih jamstev, v katerem je popolnoma na strani Francije. Zastopnik Francije na spomladnem zasedanju predsedstva razorožitvene konference v Ženevi je poudaril, da je to vprašanje glavno vprašanje, čigar rešitev zahteva protislovje med nemškim oboroževanjem in težnjami razorožitvene konference. Poljski zastopnik je sicer zagovarjal bistveno zmanjšanje oboroženosti, hkrati pa je tudi poudaril, kako je to težavno radi Nemčije. Spričo takih izjav se je zastopnik Švice g. Motta zahvalil angleški vladi za njen nastop proti nemškemu oboroževalnim zahtevam.

V NAŠI DRŽAVI.

V svrhu varčevanja je sklenil ministrski svet ukrepe glede štedenja z državnimi izdatki. Na podlagi razprav ministrskega sveta je izdal finančni minister uredbo o znižanju draginskih doklad omoženim uradnicam ter samskih uradnikov in uradnic, ki živijo pri starših. Uredbe stopijo v veljavo 1.

»Ogenj.« Tako se imenuje društvo za sežiganje mrličev. Obstoja tudi v naši državi. Njegovi člani so takšni ljudje, ki bi po smrti radi goreli. Tudi v Mariboru je nekaj oseb take vrste. Doslej se še ni izpolnila njihova najsrčnejša želja po krematoriju (sežigališču) v naši državi. Kdor je hotel biti deležen sreče posmrtnih plamenov, se je v to svrhu moral dati po smrti prepeljati v inozemstvo. V Avstriji so mu kot »og-njenemu« pobratimu dali privilegij, da

Klobuke za birmance in bolne kupite najcenejše pri klobučarju Franc Berniku v Mariboru, Trg Svobode, med gradom in frančiškansko cerkvijo.

maja. Poslancem in senatorjem se bodo znižale dnevnice za 1500 Din mesečno. Z omenjenimi znižanji bo država prištedila 150 milijonov Din, katere bo uporabila za namestitve novih moči v vseh panogah državne uprave. Predvsem bo gledalo prosvetno ministrstvo na to, da izpopolni nezasedena učiteljska mesta.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Avstrijski narodni svet ali parlament se bo sestel k zasedanju dne 27. aprila, da bo sprejel pooblastilni zakon, s katerim bi vlada uveljavila novo ustavo.

se je mogel dati sežgati za isto ceno, kakor avstrijski člani »Ognja«. Zlom avstrijske socialne demokracije je tudi pogasil plamene avstrijskih krematorijev. Društvo »Ogenj« na Dunaju je oblastveno razpuščeno ter se nahaja v likvidaciji. Oblastvena raziskava je marsikatero značilno zanimivost spravila na dan. Članov, ki so sami socialisti, svobododomislec in framasoni, je bilo v dunajskem »Ognju« 167.000. Zlasti je bilo med njimi mnogo delavcev, ki so jih socialistični voditelji z agitacijo in ustrahovanjem spravili v organizacijo, katere člani so iz katoliške cerkve izključeni. Socialistični voditelji so to organizacijo izrabljali kot sredstvo, ki naj pred svetom izraža njihovo protiveržno in proticerkveno mogočnost in nadutost. Izrabljali pa so jo tudi finančno. Poročilo socialno-

Za spomladansko zdravljenje

čiščenje krvi in pri slabi prebavi uporabljajte znani **PLANINKA ČAJ BAHOVEC**. Pristen je le, če nosi:

1. zaščitni žig, — 2. ime proizvajalca: **Apoteka M. Bahovec**, Ljubljana, — 3. paket mora biti vezan in plombiran.

Torej za spomladansko zdravljenje samo pravi:

PLANINKA ČAJ BAHOVEC iz Ljubljane.

Reg. pod Sp. br. 76
od 5. 11. 1932

demokratske stranke za leto 1932 izkazuje za to društvo 167.000 članov. Ker je vsak član plačeval na mesec vsaj 1 šiling članarine in ker je društvo dobivalo podpore dunajske občine, znaša skupna svota dohodkov okoli 2 milijona šilingov. Po določili pravil se je od te svote za »sežigalne« namene smelo porabiti samo 40%, kar bi znašalo okrog 800.000 šilingov, dejansko pa se jih je po poročilu porabilo samo 496.000 šilingov. Ostane torej poldrugi milijon šilingov. Isto velja tudi za leto 1933. Za kaj so se te velike svote porabile, se ne da spoznati iz poslovnih knjig »Ognja«, to samo vedo vrhovni socialistični voditelji, ki so znali spravili pravočasno denar »na varno«. Tako so torej velike svote delavskega denarja, zbranega pod firmo »Ognja«, dejansko »zgorele« — izgubljene so za delavske težnje in koristi.

Duhovne vaje s proslavo sv. Janeza Bosca v stolni in mestni župnijski cerkvi v Mariboru od 19. do 22. aprila 1934. »Tisti, ki mnoge hodijo v pravičnosti, se bodo svetili, kakor zvezde na vse večne čase« (Daniel 12, 3). Ta beseda Svetega Duha se izpolnjuje že tudi na svetovno znanem apostolu mladine po imenu don Bosco, ki je z letošnjim velikonočnim praznikom javno proglašen svetnikom, našim najboljšim priprošnjikom pred prestolom milosti božje. Porabimo to lepo priložnost še v tekočem svetem letu našega odrešenja, popravimo še mogoče zamujeno svojo velikonočno dolžnost in opravimo pod zaščito sv. Janeza Bosca dobre duhovne vaje, ki se bodo vršile zlasti za mariborsko mesto od 19. do 22. aprila t. l. v stolni in mestni župnijski cerkvi sv. Janeza Krstnika, čigar ime je dobil dne 16. avgusta 1815. leta rojeni Bosco. V četrtek, petek in soboto, to je 19., 20. in 21. aprila ob 19. uri bo pridiga, po pridigi pa litanije pred Najsvetejšim in blagoslov ob koncu. V nedeljo 22. aprila bo ob pol 6. uri pridiga, sv. maša pred Najsvetejšim, med sv. mašo skupno sv. obhajilo, po sv. maši blagoslov; ob pol 10. uri slavnostna pridiga prevz. g. knezoškofa, pontifikalna sv. maša z zahvalno pesmijo pred Najsvetejšim in blagoslov. Sv. Avgustin nas opominja, da le tisti svetnike prav častijo, ki jih zvesto posnemajo. Pridite torej vsi v duhovno šolo sv. Janeza Bosca, da slišite, kako je on posnemal in tako častil svetnike in svetnice božje, zlasti pa njih Kraljico — pomočnico kristjanov! — V nedeljo dne 22. aprila ob 15. uri v Unionski dvorani proslava, katero priredi lo salezijanski gojenci z Rakovnika.

Turnišče. Slovesni dan je bil za nas Jožefovo. Cele trume mož in mladeničev so se ta dan zgrinjale okrog obhajilne mize. Prav posebno slovesno pa je bilo popoldan, ko je bilo sprejetih v tukajšnjo mladeniško Marijino družbo 60 fantov in v dekliško 38 deklet. Že dolgo pred večernicami so nestrpno čakali ti vsi slovesnega trenutka: sprejema pod zasta-

vo Marijino. Ob dveh se je začel slovesni sprejema v cerkev. Med petjem Marijinih pesmi so stopali novinci oviti v bele trake za svojo zastavo, za njimi pa belo oblečena dekleta z vencami na glavah. Bilo je res lepo in ginjaivo gledati to množico postavnih mladeničev in deklet, kako so ponosno stopali pred Marijin oltar. V cerkvi je imel na vse nagovor družbeni voditelj g. Ivan Greif, ki je govoril o sreči Marijinega otroka, nato pa je sledil obred sprejema. Posebno lepo je bilo čuti, ko se je na vprašanje g. voditelja: »Ali res želite biti sprejeti v Marijino družbo?« oglasilo iz nad 90 mladih prs: »Želimo iz celega srca.« Kaj čuda, če je pri tem prizoru vse navzoče ljudstvo bilo do solz ginjeno. Daj ljubi Bog, da bi vsi novosprejeti ostali zvesti svoji obljubi in stanovitni. S tem sprejemom je fantovska Marijina družba zopet zvišala svoje število nad 300 članov, dekliška pa nad 280. Marsikdo bi pri tem rekel: ogromno število. Nam pa to še ni dovolj. Saj smo enoglasno sklenili, da ne bomo mirovali, dokler ne bomo imeli v svojih vrstah zadnjega dečka in zadnje mladenke. Vsem slovenskim fantom in dekletom pa kliče mo: »Z nami! Strmimo svoje vrste, vsi v Marijino družbo! Le tam bomo varni, le tam resnično srečni!«

Razkrižje pri Ljutomeru. Prav lepo slovesnost smo imeli dne 8. aprila v naši veliki cerkvi sv. Ivana Nep., ki so jo leta 1928 prevzeli v svojo oskrbo č. g. salezijanci. Ta dan smo na slovesen način proslavili proglašenje za svetnika Janeza Bosca. Prvič smo zagledali v glavnem oltarju s svetlobo ozarjen kip don Boskov. Kot pripravo na to smo imeli tridnevno. Pred pozno sv. mašo se je vrstila velikanska procesija z novim kipom sv. Jan. Boska ob obilnem številu sosedne duhovščine, in gg. salezijancev iz sosednega Veržaja ter Murske Sobote. Po tej veličastni procesiji, katere so se udeležili od blizu in daleč častilci Marije Pomočnice kristjanov in sv. Janeza Boska, spremljani od grmenja možnarjev in črenšovske godbe, je bila pridiga, v kateri nam je ravnatelj iz Murske Sobote g. Kelenc z jedrnatimi besedami očrtal svetniško življenje Boskovo in veliki pomen današnje proslave. Po pridigi je bila slovesna sv. maša, pri kateri je domači pevski zbor pod vodstvom g. organista Žurmana proizvajal krasne pesmi. Lepa hvala gre č. duhovščini, ki je s

svojo udeležbo dvignila proslavo, zlasti še domačemu ravnatelju g. Kastelcu, ki se je jako potrudil za čim dostojnejšo proslavo velikega mladinskega apostola.

ROMARSKI ODBOR KA

priredi letos sledeča romanja:

1. Marijino Celje z izletom na Semmering, dva dni, s prenočiščem v Marijinem Celju. Odhod iz Maribora ob petih zjutraj, prihod nazaj v Maribor okrog osmih zvečer. Cena za vožnjo z udobnim avtobusom, hrana in stanovanje za osebo 370 Din, samo vožnja brez hrane in stanovanja 210 Din.

2. Marijino Celje z izletom čez Melk, Dunaj, Semmering, tri dni, s prenočiščem v Marijinem Celju in na Dunaju. Odhod iz Maribora ob petih zjutraj, prihod nazaj v Maribor okrog polnoči. Cena z vso oskrbo kakor zgoraj 750 Din.

3. Gospa Sveta nad Celovcem z izletom na Vrbsko jezero, en dan. Odhod iz Maribora ob petih zjutraj, prihod nazaj ob desetih zvečer. Cena za vožnjo in celotno hrano 260 Din.

4. Na grob sv. Antona Padovanskega v Padovo, tri dni in sicer iz Maribora čez Ljubljano, Trst, Benetke, v Padovo, nazaj grede ogled Benetk, dalje čez Gorico, Kobarič, ob celi nekdanji soški fronti, čez Predil v Trbiž, Beljak, Vrbsko jezero, Celovec v Maribor. Odhod dne 12. junija ob štirih zjutraj iz Maribora, povratek dne 14. junija okrog polnoči. Cena z vožnjo in celotno oskrbo 850 Din.

Pri vseh teh romanjih je v ceni zadržana tudi preskrba skupnega potnega lista in vseh potrebnih vizumov.

5. Trsat z izletom na Plitvička jezera in sicer iz Maribora čez Zagreb, Karlovec, Plitvička jezera, Senj, ob jadranskem morju do Sušaka, nazaj čez Delnice, Novomesto, Zidani most, Celje. Tri dni. Odhod iz Maribora 5. junija ob štirih zjutraj, povratek v Maribor 7. junija okrog 11. ure ponoči. Cena za vožnjo, hrano in prenočišča pri Plitvičkih jezerih in na Sušaku 565 Din.

Romanja v Padovo in na Trsat se vrša le na določene dni, ostala romanja pa večkrat in sicer v Marijino Celje in nazaj prvič dne 14. in 15. maja, k Gospe Sveti pa prvič dne 17. maja.

Priglasiti se je treba za Marijino Celje in za Gospo Sveto najpozneje do dne 25. aprila, za Sušak in Padovo pa najdalje do 15. maja. Ker je zanimanje veliko, bodo se rezervirali prostori po vrstnem redu, kakor se bodo javljali priglasenci ter bodo poznejši priglasenci morali čakati na prihodnjo skupino. Za vsa romanja bo preskrbljena sv. maša in prilika za sv. spoved.

Priglasiti se je treba na: Romarski odbor KA, Maribor, Aleksandrova ulica 6 I, ali pa na: Tajništvo KA, Maribor, Slomškov trg.

Proslavimo Don Boska — svetnika!

Poleg cerkvene proslave, ki je v mariborski stolnici v dneh 20., 21. in 22. aprila, se vrši tudi slavnostna proslava v nedeljo dne 22. aprila popoldne ob treh v dvorani Union v Mariboru.

SPORED: Uvod: Uvodna koračnica, orkester. Prolog. Slavnostni spev, mešani in moški zbor z orkestrom. — Prvi del: Slavnostni govor: Franjo Žebot. — Drugi del: Don Boskovo delo, melodramatičen prizor v treh slikah. — Za odmor: V narišnico, vesela deklamacija. Čigav je Don Bosko, zborna deklamacija. Pustite male k meni, odlomek iz Evangelija. — Tretji del: Njegova pot, melodramatičen prizor v treh slikah.

Sodelujejo: Salezijanski gojenci iz Rakovnika pri Ljubljani (120 po številu) in mariborska vojaška godba.

Vstopnina: Sedeži po 6 do 15 Din, stojišča 3 Din, dijaška 2 Din.